

/// Verslag

Project LBL0D - GIPOD Workshop 3 - Semantiek

//
datum: 19/06/2018

aanwezig:

Bert Muyltermans (stad Vilvoorde)
Philippe Smeets (Sint-Gillis-Waas)
Peter Bogaert (stad Gent)
Ward Van Hal (VVSG)
Carl De Moor (Water-Link)
Bart Van de Voorde (stad Antwerpen)
Peter Moreels (stad Antwerpen)
Yves Colpaert (Proximus)
Stefaan Vanderbemden (De Watergroep)
Claudia Carrisseaux (stad Kortrijk)
Mieke Clarissimo (stad Kortrijk)
Leen Notelé (Pidpa)
Tom Boi (stad Brugge)
Jeremy Soenens (AWV)
Danny Nauwelaerts (Integan)
Ilse Pauwelyn (Farys)
Peter Mergan (Farys)
Elisabet Dooms (Farys)
Jessi Van der Eecken (Integan)
Michiel Bonte (stad Gent)
Hilde Beeckmans (Proximus en VRN)
Filip Vancoillie (De Watergroep)
Filip Broekaert (Eandis)
Jonas Verhaeghe (Eandis)

Matthias Van Compernelle (Imec UGent)
Naomi Oste (AIV)
Els Bossier (AIV)
Jurgen Dooms (AIV)
Eveline Vlassenroot (imec Ugent)
Brecht Van de Vyvere (imec Ugent)
Frederik Van Eeghem (PwC)
Johan Delaure (RedPencil)
Christophe Parrein (PwC)
Brecht Wyns (PwC)
Domien Decloedt (ABB)

onderwerp: Project LBL0D – GIPOD- Workshops Semantiek

//

INHOUD

Opzet	2
Overzicht semantisch model	3
Samenvatting werkgroep bespreking	3
Relaties	3
Hoe de kardinaliteiten van relaties lezen?	4
Relaties in het model	6
Invullen/validatie semantisch model	13
Groep 1	13
Groep 2	15
Groep 3	15
Groep 4	16
Groep 5	17
Groep 6	18
Groep 7	18
Groep 8	19
Definities van de entiteiten	20
Afronding	21

1. OPZET

Dit is het verslag van de 3de semantische workshop in het kader van GIPOD gericht op het opstellen van een semantisch model en gemeenschappelijk begrippenkader rond het domein van Inname van het openbaar domein. Doelstellingen van deze sessie zijn:

1. Identificeren en benoemen van de relaties
2. In detail identificeren van de uit-te-wisselen data
3. Plaatsen van voorbeelden in het model

Bij de inleiding wordt de context hernomen en de stappen in het proces om de semantiek vast te leggen toegelicht.

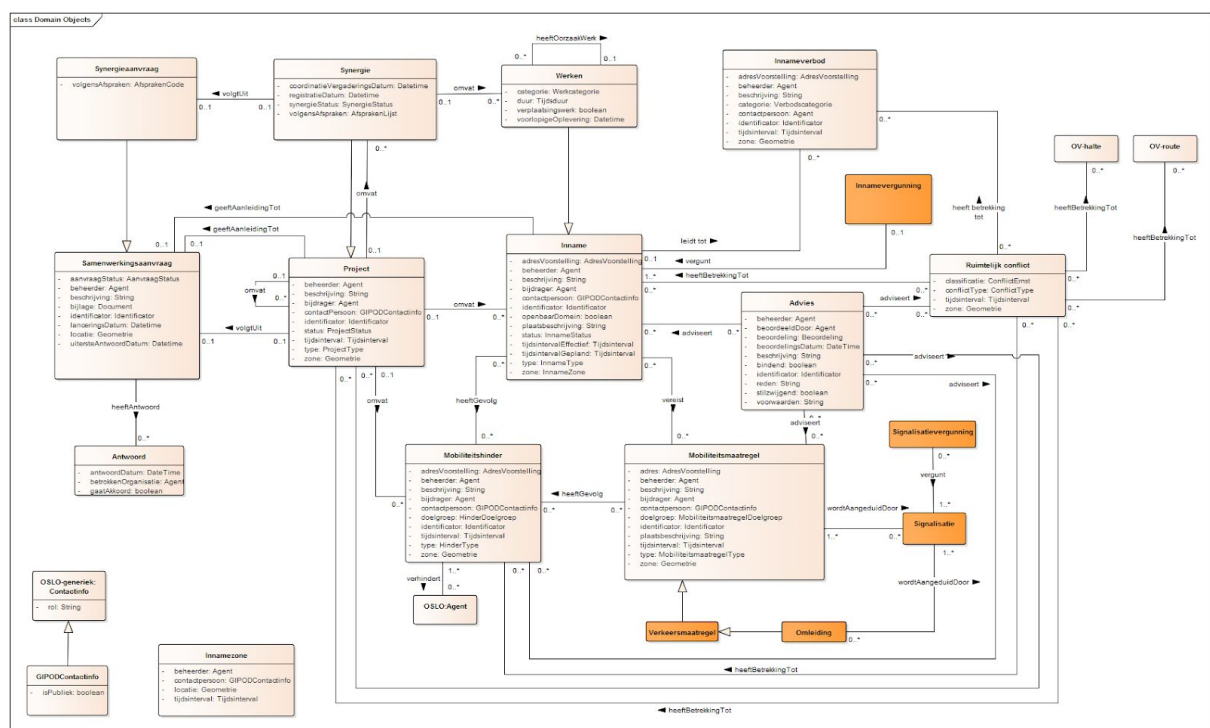
De workshop wordt opgedeeld in 2 delen:

1. Bespreking van de relaties van het inname van het openbaar domein - informatiemodel
2. Plaatsen van data in het model aan de hand van voorbeelden en werkdocumenten

2. OVERZICHT SEMANTISCH MODEL

De 3de versie van het semantisch model wordt voorgesteld en toegelicht. De opmerkingen van vorige workshop zijn geïncorporeerd. In deze update werden attributen opgenomen en werden relaties benoemd. Om leesbaarheid te behouden is dat hier niet gevisualiseerd tot op alle details.

Met oranje zijn die begrippen gemarkeerd die een link hebben met andere informatiemodellen.

SAMENVATTING WERKGROEP BESPREKING

RELATIES

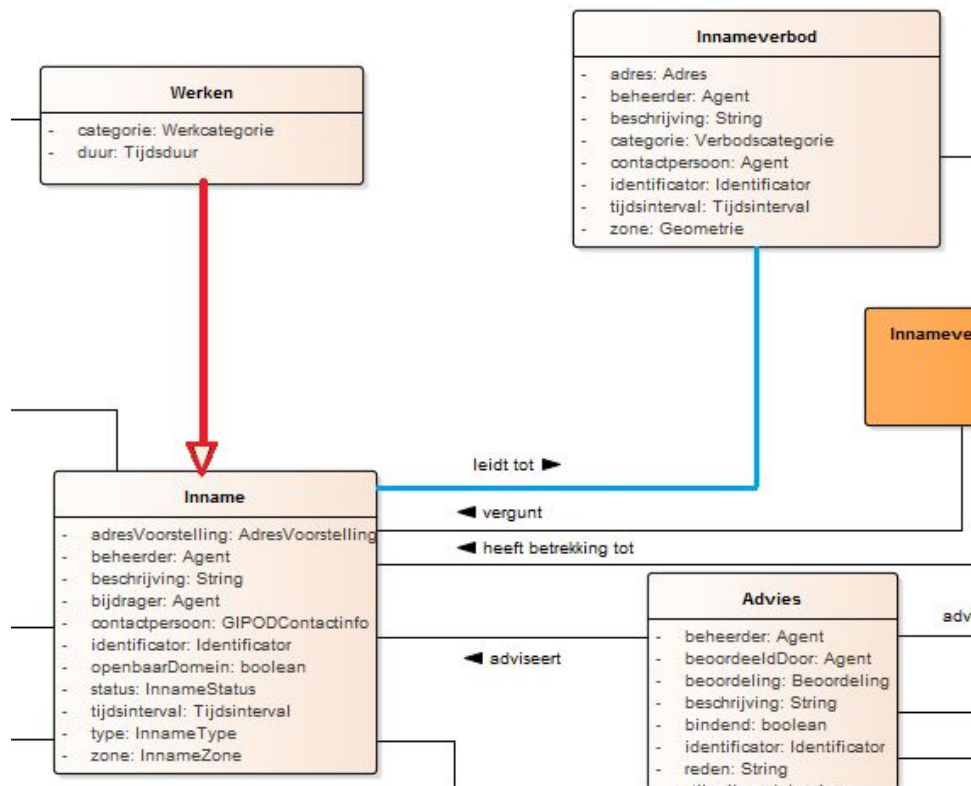
Soorten relaties

Er zijn twee soorten relaties die voorkomen in dit model. Relaties tussen entiteiten en specialisatie-relaties.

- Specialisatie-relatie (aangeduid op figuur in het rood, voorgesteld door een pijl)
 - Deze relatie geeft aan dat een bepaalde entiteit een specifiek type is van een andere entiteit. In het voorbeeld is “Werken” een specifiek soort van “Inname”.

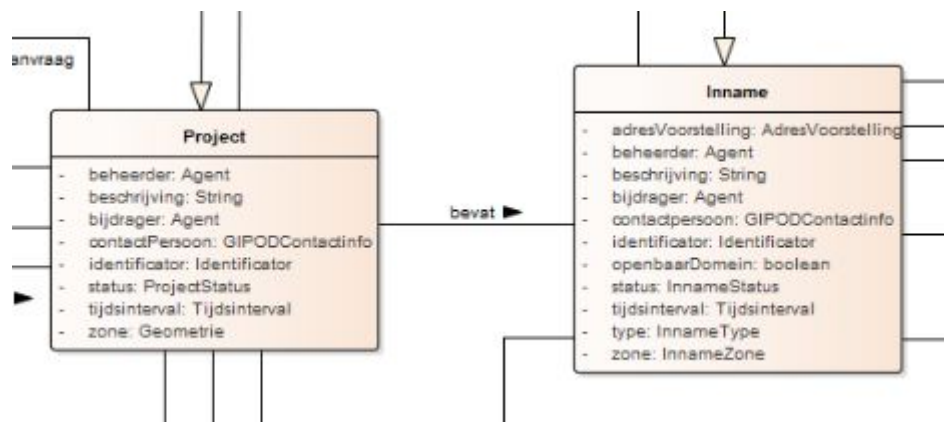
Werken heeft aparte eigenschappen die niet thuishoren in een gewone “Inname”, zoals bijvoorbeeld categorie van de werken

- Gewone relatie (aangeduid in blauw, dit zijn de gewone lijnen tussen entiteiten)
 - Deze relaties stelt een verband voor tussen twee entiteiten. In het voorbeeld hebben we de relatie ‘leidt tot’ tussen “Inname” en “Innameverbod”. Deze duidt aan dat er een verband is tussen een Inname en een Innameverbod, namelijk dat een Inname kan leiden tot een innameverbod.
 - De pijl naast de naam van de relatie duidt aan hoe de relatie moet gelezen worden. “Inname leidt tot Innameverbod”, niet “Innameverbod leidt tot Inname”.

Hoe de kardinaliteiten van relaties lezen?

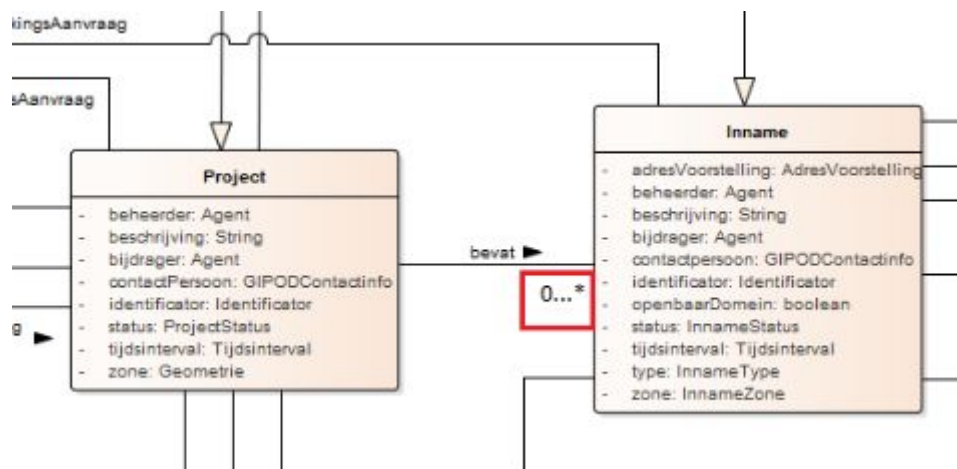
Een relatie vertrekt uit een concept en loopt naar een ander concept. Bijvoorbeeld:

Project bevat Innames. De relatie 'Bevat' vertrekt uit 'Project' en loopt naar 'Inname'. Een project kan meerdere innames bevatten maar moet niet perse een inname hebben, mogelijks is een project gemaakt waarin alleen "hinder" omvat zit. Dit wetende kunnen we de kardinaliteit toekennen van Project naar Inname:

- Minimum = 0
 - een *Project* kan 0 *Innames* bevatten
- Maximum = *
 - Dit betekent dat een *Project* in theorie oneindig veel *Innames* kan bevatten.

wat samen de notatie **0...*** geeft. Deze kan toegevoegd worden aan het model met de volgende notatie.

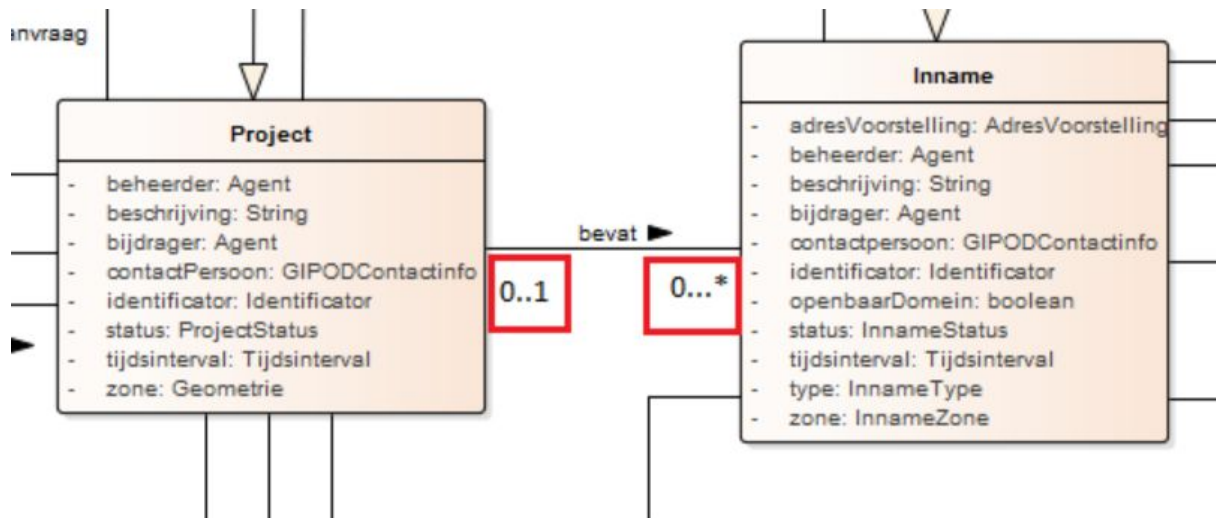

Een *Inname* is gerelateerd aan een *Project*. De relatie *Bevat* geeft ook informatie over de tegenovergestelde richting. Een *Inname* kan op zichzelf staan, hij moet geen deel uitmaken van een *Project*. Indien een *Inname* wel deel uitmaakt van een *Project*, kan hij maar gerelateerd zijn aan maximaal 1 Project. Dezelfde inname kan niet voorkomen in meerdere Projecten. Dit wetende kunnen we de kardinaliteiten toekennen:

- Minimum = 0

- een *Inname* moet niet aan een *Project* gerelateerd zijn
- Maximum = 1
 - Dit betekent dat een *Inname* slechts aan 1 *Project* kan gerelateerd zijn

wat samen de notatie **0...1** geeft. Deze kan toegevoegd worden aan het model met de volgende notatie.

In het volgende gedeelte van het verslag bespreken we de verschillende relaties in het model en de gecapteerde kardinaliteiten tijdens de workshop. Specialisatie-relaties hebben geen kardinaliteiten.

Relaties in het model

Project → Inname

Voorgestelde relatie & kardinaliteit	<i>Project</i> (0...1) Bevat (0...*) <i>Inname</i>
Herwerkte relatie & kardinaliteit	<i>Project</i> (0...1) Omvat (0...*) <i>Inname</i>

Discussie

Omvat wordt gezien als een betere definitie dan Bevat.

Project → Project/Synergie

Voorgestelde relatie & kardinaliteit	<i>Project</i> (0...1) Bevat (0...*) <i>Project/Synergie</i>

Herwerkte relatie & kardinaliteit	<i>Project (0...1) Omvat (0...*) Project/Synergie</i>

Discussie

Omvat wordt gezien als een betere definitie dan Bevat.

Project → Samenwerkingsaanvraag

Voorgestelde relatie & kardinaliteit	<i>Project (1...1) heeftSamenwerkingsAanvraag (0...1) Samenwerkingsaanvraag</i>
Herwerkte relatie & kardinaliteit	<i>Project (1...1) Geeft aanleiding tot (0...1) Samenwerkingsaanvraag</i>

Discussie

Er is één samenwerkingsaanvraag per project/synergie, deze kan leiden tot meerdere antwoorden.

Voegen we een 'type'-attribuut toe aan de samenwerkingsaanvraag, zodat we onderscheid kunnen maken tussen verschillende types?

→ Er moet een manier zijn om te kunnen aangeven wat je specifiek wil doen of aanpassen.

Project → Mobiliteitshinder

Voorgestelde relatie & kardinaliteit	<i>Project (0...1) Bevat (0...*) Mobiliteitshinder</i>
Herwerkte relatie & kardinaliteit	<i>Project (0...1) Omvat (0...*) Mobiliteitshinder</i>

Discussie

Geen opmerkingen

Synergie → werken

Voorgestelde relatie & kardinaliteit	<i>Synergie(0...1) Bevat (0...*) Werken</i>
Herwerkte relatie & kardinaliteit	<i>Synergie(0...1) Omvat (0...*) Werken</i>

Discussie

Geen opmerkingen

Inname → Mobiliteitshinder

Voorgestelde relatie & kardinaliteit	<i>Inname(0...1) Bevat (0...*) Mobiliteitshinder</i>
Herwerkte relatie & kardinaliteit	<i>Inname (0...*) heeftGevolg (0...*) Mobiliteitshinder</i>

Discussie

Geen opmerkingen

Inname → Mobiliteitsmaatregel

Voorgestelde relatie & kardinaliteit	<i>Inname (0...*) vereist (0...*) Mobiliteitsmaatregel</i>
Herwerkte relatie & kardinaliteit	<i>Inname (0...*) vereist (0...*) Mobiliteitsmaatregel</i>

Discussie

Geen opmerkingen

Inname → Innameverbod

Voorgestelde relatie & kardinaliteit	<i>Inname (0...1) leidt tot (0...1) Innameverbod</i>
Herwerkte relatie & kardinaliteit	<i>Inname (0...1) leidt tot (0...*) Innameverbod</i>

Discussie

Een inname kan tot meerdere verboden leiden, moet niet perse sperperiode zijn, andere verboden zijn ook mogelijk. Hangt af hoe *Verbodscategorie* ingevuld zal worden.

Een inname verbod kan ook op zich staan, los van een inname.

Inname → Samenwerkingsaanvraag

Voorgestelde relatie & kardinaliteit	<i>Inname (1...1) heeftSamenwerkingsAanvraag (0...1) Samenwerkingsaanvraag</i>
Herwerkte relatie & kardinaliteit	<i>Inname (1...1) geeft aanleiding tot (0...1) Samenwerkingsaanvraag</i>

Discussie

Geen opmerkingen

Mobiliteitshinder → OSLO:Agent

Voorgestelde relatie & kardinaliteit	<i>Mobiliteitshinder</i> (1…*) verhindert (0…*) <i>OSLO:Agent</i>
Herwerkte relatie & kardinaliteit	<i>Mobiliteitshinder</i> (1…*) verhindert (0…*) <i>OSLO:Agent</i>

Discussie

OSLO:Agent betekent hier de hinderdoelgroep, de groep die hinder zal ondervinden.

Mobiliteitsmaatregel → mobiliteitshinder

Voorgestelde relatie & kardinaliteit	<i>Mobiliteitsmaatregel</i> (0…*) veroorzaakt (0…*) <i>Mobiliteitshinder</i>
Herwerkte relatie & kardinaliteit	<i>Mobiliteitsmaatregel</i> (0…*) heeftGevolg (0…*) <i>Mobiliteitshinder</i>

Discussie

Geen opmerkingen

Advies → Inname

Voorgestelde relatie & kardinaliteit	<i>Advies</i> (0…*) adviseert (0…*) <i>Inname</i>
Herwerkte relatie & kardinaliteit	<i>Advies</i> (0…*) adviseert (0…*) <i>Inname</i>

Discussie

Discussie of 'adviseert' het correcte woord is om de relatie te benoemen.

Voegen we een attribuut 'prioriteit' toe dat kan aangeven of een bepaald advies snel of niet snel moet behandeld worden?

Advies → Mobiliteitsmaatregel

Voorgestelde relatie & kardinaliteit	<i>Advies</i> (0…*) adviseert (0…*) <i>Mobiliteitsmaatregel</i>

Herwerkte relatie & kardinaliteit	<i>Advies</i> (0...*) adviseert (0...*) <i>Mobiliteitsmaatregel</i>

Discussie

zie *Advies* → Inname

Advies → Ruimtelijk conflict

Voorgestelde relatie & kardinaliteit	<i>Advies</i> (0...*) adviseert (0...*) <i>Ruimtelijk conflict</i>
Herwerkte relatie & kardinaliteit	<i>Advies</i> (0...*) adviseert (0...*) <i>Ruimtelijk conflict</i>

Discussie

zie *Advies* → Inname

Advies → Project

Voorgestelde relatie & kardinaliteit	<i>Advies</i> (0...*) adviseert (0...*) <i>Project</i>
Herwerkte relatie & kardinaliteit	<i>Advies</i> (0...*) adviseert (0...*) <i>Project</i>

Discussie

zie *Advies* → Inname

Advies → Mobiliteitshinder

Voorgestelde relatie & kardinaliteit	<i>Advies</i> (0...*) adviseert (0...*) <i>mobiliteitshinder</i>
Herwerkte relatie & kardinaliteit	<i>Advies</i> (0...*) adviseert (0...*) <i>mobiliteitshinder</i>

Discussie

zie *Advies* → Inname

Ruimtelijk conflict → Inname

Voorgestelde definitie	<i>Ruimtelijk conflict</i> (0...*) heeft betrekking tot (1...*) <i>Inname</i>

Herwerkte definitie	<i>Ruimtelijk conflict</i> (0...*) heeft betrekking tot (0...*) <i>Inname</i>

Discussie

Geen opmerkingen

Ruimtelijk conflict → OV-Halte/Route

Voorgestelde definitie	<i>Ruimtelijk conflict</i> (0...*) heeft betrekking tot (0...*) <i>OV-Halte/Route</i>
Herwerkte definitie	<i>Ruimtelijk conflict</i> (0...*) heeft betrekking tot (0...*) <i>OV-Halte/Route</i>

Discussie

Geen opmerkingen

Ruimtelijk conflict → Innameverbod

Voorgestelde definitie	<i>Ruimtelijk conflict</i> (0...*) heeft betrekking tot (0...*) <i>Innameverbod</i>
Herwerkte definitie	<i>Ruimtelijk conflict</i> (0...*) heeft betrekking tot (0...*) <i>Innameverbod</i>

Discussie

Geen opmerkingen

Ruimtelijk conflict → mobiliteitshinder

Voorgestelde definitie	<i>Ruimtelijk conflict</i> (0...*) heeft betrekking tot (0...*) <i>Mobiliteitshinder</i>
Herwerkte definitie	<i>Ruimtelijk conflict</i> (0...*) heeft betrekking tot (0...*) <i>Mobiliteitshinder</i>

Discussie

Geen opmerkingen

Innamevergunning → Inname

Voorgestelde definitie	<i>Innamevergunning</i> (1...1) vergunt (1...*) <i>Inname</i>

Herwerkte definitie	<i>Innamevergunning</i> (0...1) vergunt (1...*) <i>Inname</i>

Discussie

Geen opmerkingen

Samenwerkingsaanvraag → Antwoord

Voorgestelde definitie	<i>Samenwerkingsaanvraag</i> (1...1) heeftAntwoord (0...*) <i>Antwoord</i>
Herwerkte definitie	<i>Samenwerkingsaanvraag</i> (1...1) heeftAntwoord (0...*) <i>Antwoord</i>

Discussie

Geen opmerkingen

Project → Samenwerkingsaanvraag

Voorgestelde definitie	<i>Samenwerkingsaanvraag</i> (1...1) Geeft Aanleiding tot (0...*) <i>Project</i>
Herwerkte definitie	<i>Project</i> (0...1) volgt uit (0...1) <i>Samenwerkingsaanvraag</i>

Discussie

Geen opmerkingen

Algemene opmerkingen/discussie

Er werd voorgesteld om een type bij te houden in een project. Dit werd toegevoegd om onderscheid te kunnen maken tussen bijvoorbeeld stadskernvernieuwing, synergie ...

Er werd eveneens voorgesteld om type te voorzien in samenwerkingsaanvraag zodat er bepaalde businessregels kunnen afgedwongen worden. Meer bepaald zou dit type gebruikt worden om te bepalen wanneer een samenwerken een synergie is. Antwoord: in plaats van een type attribuut werd gekozen om synergieaanvraag als een specifiek subtype van samenwerkingsaanvraag te creëren, gezien deze ook eigen eigenschappen zal hebben.

Parkeerverbod bracht verwarring omdat dit zowel als inname, verkeersmaatregel en innameverbod kan gezien worden. Een parkeerverbod is doorgaans een verkeersmaatregel en zal ook zo behandeld worden.

Waarom gebruiken we mobiliteitshinder en niet verkeershinder en hoe moet dit gezien worden in het kader van GIPOD? Het onderscheid tussen een mobiliteitsmaatregel en een verkeersmaatregel ligt in de link met de wegcode. Een verkeersmaatregel is immers gelinkt met de wegcode en zal aanleiding geven tot het opstellen van een tijdelijk wegreglement. Een mobiliteitsmaatregel is ruimer dan datgene wat in de wegcode beschreven is, bijvoorbeeld shuttle-bussen voorzien.

Het semantisch model dat wordt opgesteld is ruimer dan de zuivere GIPOD applicatie. Het doel is om voor alle informatie en alle applicaties een zelfde begrippenkader te ontwikkelen zodat data kunnen uitgewisseld worden. Lokale besturen moeten de informatie die ze nodig hebben bij het opstellen van besluiten en reglementen ook in dit model kunnen passen.

Begrippen uit een ruimer kader worden in GIPOD hergebruikt. Dit betekent echter niet dat alle informatie uit dit ruimer kader in GIPOD zal moeten bijgehouden worden. Om dit duidelijk te maken wordt er specifiek voor GIPOD (of andere applicaties) een gebruiksnota toegevoegd waarin duidelijk aangegeven is welke informatie gecapteerd wordt. Applicaties met een andere finaliteit hebben dan hun eigen verfijning. De data in GIPOD zijn dus een subset van data die in het begrip mobiliteitshinder kunnen opgenomen worden. Voor GIPOD is de leidraad de scope zoals bepaald in het business case model en de code NUTS.

Wat is de betekenis van het goedkeuren van het informatiemodel?

De werkgroep geeft aan dat er geen mandaat is voor het goedkeuren van een model waarbij de verplichtingen ruimer zijn dan wat afgesproken werd in de business case en de code NUTS. Het moet duidelijk zijn dat het informatiemodel niets zegt over welke data verplicht aan te leveren zijn en wie verantwoordelijk is voor welke data. Op dit ogenblik wordt enkel bekeken of het model klopt en of men de data in het model kwijt raakt.

Een verplichting wordt in eerste instantie bepaald door het decreet. Binnen dit kader gaat de business werkgroep aan de slag om de scope zoals beschreven in het Business case document uit te werken en detail business flows en verantwoordelijkheden vast te leggen. Op dit ogenblik bevat het model nog geen aanduiding over welke attributen en welke entiteiten verplicht moeten aangeleverd worden. Dit wordt vastgelegd in de werkgroep waarbij per attribuut zal bepaald worden of het een verplicht veld is of niet en vanaf wanneer in het proces.

Het model moet dus als een eerste versie worden gezien om het analysetraject en de ontwikkeling te starten. Op basis van de werkgroepen zal het worden aangepast en zal voor GIPOD bepaald worden wat de scope is via een gebruiksnota. Aan het einde van het ontwikkel- en analysetraject zal het model voor GIPOD zelf vast liggen. Daarbij zal wel steeds gewaakt worden over de uitwisselbaarheid en het begrippenkader.

Signalisatievergunning

De werkgroep vraagt om de signalisatievergunning mee op te nemen in het model. Deze was sowieso beschikbaar via het semantisch traject rond vergunningen, maar werd expliciet

toegevoegd in het GIPOD-model voor de duidelijkheid. De verdere uitwerking en invulling van deze klasse valt buiten de scope van GIPOD en gebeurt binnen het semantisch traject rond vergunningen.

Vergunningsaanvraag

Het doel is om de vergunningsaanvraag vanuit GIPOD ter beschikking te kunnen stellen aan de vergunningverlenende overheden om zo efficiëntiewinst te kunnen boeken. De inhoud van de vergunningsaanvraag moet nog gemodelleerd worden. Dit zal in de business werkgroep van GIPOD worden opgenomen.

Uitwisseling van informatie is belangrijk met behoud van integriteit van data

In het proces rond innames voor werken wordt gestart met ruwe geplande data. Die worden door de nutsmaatschappijen beheerd in hun eigen systemen. De vergunningverlenende overheid zal daarna vergunde data voor een werk hebben na het toekennen van een vergunning. Het is belangrijk deze informatie aan te vullen in GIPOD zonder de oorspronkelijke data te overschrijven. Ook als aannemers nadien meer timing en locatie zouden gaan doorgeven moet dit aangevuld kunnen worden zodat er ten alle tijde een volledig beeld ontstaat. Anders gezegd is een bidirectionele uitwisseling van gegevens belangrijk. Om exact te bepalen wat nodig is, zullen de werkgroepen de flows meer in detail moeten uitwerken.

INVULLEN/VALIDATIE SEMANTISCH MODEL

De oefening bestond er in aan de hand van effectieve besluiten/vergunningen en daarbij horende GIPOD data de gegevenselementen te markeren en deze te plaatsen op het semantisch model. Op deze wijze willen we het model valideren en eventuele ontbrekende attributen, relaties of entiteiten identificeren. De deelnemers werden opgedeeld in 8 groepen.

Na de sessie werd een korte plenaire review van de afzonderlijke groep bevindingen gehouden.

Groep 1

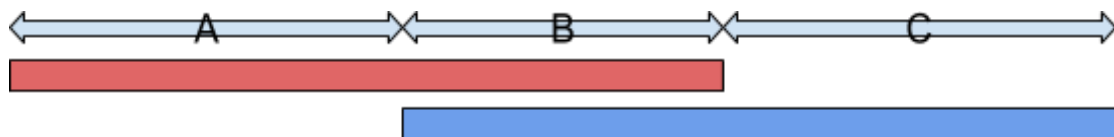
De groep heeft gewerkt rond een specifiek voorbeeld van GIPOD. Zaken die mogelijk toegevoegd moeten worden:

- Bij inname
 - adres
 - type (gepland, niet concreet gepland, effectief, ...). Over de eigenlijke invulling van de codelijst moet de businesswerkgroep beslissen.
- Project
 - piloot

Als bij de piloot van een project de leider of verantwoordelijke bedoeld wordt, kan deze als beheerder meegegeven worden. De vraag is of de piloot conceptueel anders is dan de beheerder.

Verder ging de discussie in de groep vooral over Synergie en het uitsturen van een samenwerkingsaanvraag bij het opstarten van een project. Alhoewel dit vooral vervat moet worden in business regels nemen we deze discussie toch mee.

Na het intekenen van een sleuf (rood op tekening) en bijgevolg dus een inname wordt een samenwerkingsaanvraag/synergie uitgestuurd, hierop kan ingetekend worden. Een tweede partij tekent hierop in met een tweede inname en voegt een verlenging toe (blauw).

1. Inname rood: Oorspronkelijke sleuf zonder de overlap
2. Inname blauw: De verlenging van de partij die intekende en dus een overlap creëert.

Op basis van deze twee innames wordt een project gemaakt. De vraag was dan ook wie de verantwoordelijke is voor de overlap en hoe dit gecapteerd kan worden in het model. Momenteel laat het model meerdere beheerders toe, maar niet om een voorkeurbeheerder in te stellen. Dit kan opgelost worden door de voorkeursbeheerder als enige beheerder mee te geven. De andere beheerders kunnen dan als bijdrager meegenomen worden. Wie deze voorkeursbeheerder is, moet bepaald worden in de businesswerkgroep.

Verder kwam ook de vraag wie verantwoordelijk is voor welke inname, alsook innamezones die later worden toegevoegd. Een inname kan meerdere innamezones hebben. Een stockagezone kan hieraan toegevoegd worden en als de beheerder verschillend is, kan de beheerder voor deze zone specifiek ingesteld worden.

Onafhankelijk hoe de business regel hiervan is, kan dit in het model opgevangen worden door ofwel de overlap als derde inname te definiëren ofwel een keuze te laten maken tussen rood of blauw wie de beheerder is.

Vraag hier was vooral hoe dit in projecten ging komen. Project 1 bestaat uit inname A + B, maar deze wordt dan uitgebreid met Inname C. Zal hiervoor opnieuw een synergieaanvraag moeten worden uitgestuurd?

Verder is ook de vraag wie dan verantwoordelijk is voor welke inname, alsook innamezones die later worden toegevoegd. Hangt een stockagezone bijvoorbeeld aan een inname of aan een project, wie zal dit beheren/intekenen? Een stockagezone hangt steeds aan een inname, die op zijn beurt deel van een project kan zijn.

Groep 2

De groep bekeek een kermis bestaande uit allemaal aparte innames (kermis, stoet, wielervedstrijd, ...) met telkens aparte signalisatieplannen.

Bij inname werden volgende zaken aangehaald:

- Voor de signalisatieperiode werd gevraagd om een aanvraagdatum, beslissingsdatum en (gecorrigeerde) uitvoeringsdatum toe te voegen. Dit wordt verwerkt in het model rond vergunningen.
- Er werd gevraagd om geen waslijst aan innametypes te definiëren.

Volgende zaken waren nog onduidelijk:

- In welke mate worden uitzonderingen meegenomen? In dit voorbeeld stond “enkel kermisvoertuigen worden toegelaten, de rest is verkeersvrij”. De meestgebruikte doelgroepen zullen in een codelijst beschikbaar zijn. Heel specifieke uitzonderingen zullen eerder in de beschrijving (in dit geval van de mobiliteitsmaatregel) moeten worden opgenomen.
- Is een parkeerverbod een inname of een mobiliteitsmaatregel? Hiervoor verwijzen we graag naar de uitleg enkele pagina's hierboven.
- Wanneer is iets een project? Lokale besturen gebruiken aparte innames terwijl nutsbedrijven bundelen per actie of project. Dit kan tot op zekere hoogte bepaald worden door de gebruiker zelf en heeft geen impact op het verder verloop van het proces. Hoe de stap naar de vergunning gezet wordt (via project of via losstaande innames) zal bepaald worden bij de implementatie van het nieuwe GIPOD na afstemming met de businesswerkgroep.

Groep 3

De groep gebruikte het voorbeeld van een lokaal besluit verlenging van een vergunning en een aantal GIPOD voorbeelden als startpunt om de entiteiten en attributen van het GIPOD model te overlopen. Er werd van gedachten gewisseld over functionele toepassingen en semantische problemen werden aangekaart.

- De entiteit vergunning met eronder signalisatie en inname toevoegen. Nu staat er enkel innamevergunning maar een heel aantal gegevens - bv omleiding - komen uit de signalisatievergunning. Antwoord: dit was al opgelost in het vergunningsmodel, maar is voor de verduidelijking ook in het GIPOD-model toegevoegd.
- Bij inname ontbreken volgens de groep volgende attributen:
 - Datums die door andere partijen worden beheerd: geplande datum, vergunde datum, uitvoeringsdatum, ... (verder uit te klaren). Antwoord: Er kunnen inderdaad enkele data worden toegevoegd als daar nood aan is, nu is er een gepland en een effectief (wanneer de inname uitgevoerd wordt) tijdsinterval toegevoegd. Voor de vergunde datum bestaat er reeds een attribuut (inwerkingstreding) in het bestaande model voor generieke besluiten. Dit slaat op de inwerkingstreding van de rechtsgrond van het besluit.

Vergunningsdatum is een attribuut van een vergunning. De beheerrechten voor de verschillende data worden door de applicatie bepaald.

- Een adresvoorstelling, bijvoorbeeld voor putopeningen. De vraag is of dit ook nodig is voor inname? Dit staat zo in de Business Case en dient nog verder uitgewerkt te worden door de businesswerkgroep. Een adresvoorstelling is de vertaling van de geometrie naar adressen om die dan zo te kunnen opnemen in een besluit. Dit is echter niet altijd mogelijk, bijvoorbeeld langs gewestwegen van AWW zijn er niet steeds adressen. Antwoord: adresvoorstelling werd toegevoegd in het model, maar dit is niet verplicht te gebruiken.
- Bij werken ontbraken volgens de groep volgende attributen:
 - verkaveling. Antwoord: een verkaveling kan als een type project worden gezien.
 - verplaatsingswerk. Antwoord: verplaatsingswerk werd voorlopig als attribuut bij werken toegevoegd. Er werd eveneens een relatie toegevoegd met de oorzaak van het verplaatsingswerk.
 - datum voorlopige oplevering (om de sperperiode te kunnen berekenen). Dit werd toegevoegd in het model.
- Types hinder van het huidige GIPOD herbekijken.
- Aanvraag vergunning staat niet in het model. Antwoord: zie hierboven.

Groep 4

Gebruikte voorbeelden:

- Besluit burgemeester 5/2018: inname openbaar domein door de firma Hardo bvba in de Nevelestraat vanaf nummer 9 tot nummer 40 te Nevele
- GIPOD voorbeeld (huidige ingave van dezelfde inname als hierboven) als startpunt om de entiteiten en attributen van het GIPOD model te overlopen.

Er werd bekeken welke elementen uit het besluit burgemeester konden/moeten opgenomen worden in GIPOD en welke niet, welke data uit het huidige GIPOD nog nuttig is en welke niet.

Opmerkingen/aanvullingen:

- Werken:
 - 'Verkaveling' toevoegen. Proces rond ingave verkaveling moet in businesswerkgroep GIPOD verder besproken worden (wanneer wordt het openbaar domein, wie initieert data, ...)
 - Verplaatsingswerk toevoegen. Tenzij dit bij project kan opgevangen worden.
 - Contactgegevens aannemer/werkleider zijn nodig
- Synergie/project: signalatievergunning kan ook hier aangevraagd worden (niet enkel bij inname). Signalatievergunning werd aan het model toegevoegd voor de duidelijkheid, al was deze reeds bereikbaar
- Werken/synergie: verschillende data nodig
 - Geplande datum. Antwoord: er werd een gepland tijdsinterval toegevoegd. Zie tevens het antwoord hierrond bij groep 3.
 - Vergunde datum (zit dit bij inname of vergunning?). Antwoord: zie groep 3.

- Datum uitgevoerd = datum oplevering ? Antwoord: bij werken is een datumVoorlopigeOplevering-attribuut toegevoegd om onderscheid te kunnen maken hiertussen.
- Uit besluit burgemeester:
 - “Een wegomlegging wordt niet ingevoerd”. Moet dit erin? Statusupdate van voorstel omleiding?
 - Antwoord: een omleiding kan geüpdatet worden door bijvoorbeeld het tijdsinterval teniet te doen (het vindt nooit plaats) en de beschrijving aan te passen om duidelijk te communiceren. Speciaal hiervoor een statusveld bijhouden lijkt ons te ver gaan. Indien hier toch een sterke nood voor bestaat kan dit in de businesswerkgroepen besproken worden.
 - Parkeer- en stilstaanverbod: is dit maatregel of hinder?
 - Antwoord: dit werd besproken bij de algemene opmerkingen in dit verslag.
- Eandis heeft in alle gemeenten een “permanente vergunning”, behalve daar waar AWW, W&Z of Infrabel beheerder is. Men kan dit als een soort jaarvergunning voorstellen die stilzwijgend verlengd wordt. Past dit in model vergunningen? Moet dat?
 - Antwoord: aan innamevergunning en signalisatievergunning werd een attribuut ‘verguntType’ toegevoegd waarin de types innames en signalisaties kunnen ondergebracht worden die onder de vergunning vallen. Voor jaarvergunningen is niet meteen een zone nodig omdat de gemeente enkel kan vergunnen voor hun eigen grondgebied en bevoegdheid.

Groep 5

De groep gebruikte het voorbeeld van een lokaal besluit (Nevele, 22 Januari 2018) als startpunt om instanties van de entiteiten en attributen van het GIPOD model te bepalen. Er werd van gedachten gewisseld over functionele toepassingen en semantische problemen werden aangekaart.

Op gebied van functionele toepassing werd de bezorgdheid geuit dat het genereren van een Lokaal Besluit op basis van de gegevens in GIPOD niet volledig zal zijn. Zo volstaan adresgegevens en de zone op een kaart vaak niet om zich juridisch in te dekken. Er is namelijk een tekstuele omschrijving van de locatie nodig, waarbij bijvoorbeeld gebruik wordt gemaakt van brandkraan-nummers of opvallende objecten (“de eerste bloembak”). Deze zaken hoeven niet in GIPOD te komen, maar zullen wel opgenomen moeten worden in het lokaal besluit. Antwoord: naast de kaartzone en de adresgegevens werd het veld plaatsbeschrijving toegevoegd waarin de tekstuele beschrijving (optioneel) kan ingevoerd worden door lokale besturen bijvoorbeeld.

Op het semantisch model werd de volgende feedback gegeven:

Inname

- **Tijdsinterval:**
Het moet mogelijk zijn om meerdere tijdsintervallen in te vullen per inname.
Bijvoorbeeld: bij het verlengen van een inname zal een nieuwe periode toegevoegd worden i.p.v. het wijzigen van het oorspronkelijk tijdsinterval. Of, een inname zou zich kunnen voordoen in verschillende niet-doorlopende periodes. Om te voorkomen dat dan verschillende innames moeten aangemaakt worden, moet één inname verschillende tijdsintervallen kunnen hebben.
Antwoord: een inname kan meerdere tijdsintervallen bevatten tegelijk. Het oorspronkelijke tijdsinterval wordt tevens bijgehouden met versionering.
- **Identificator:**
De identificator is zeer belangrijk en moet beschikbaar gemaakt worden aan alle belanghebbenden, zodat er duidelijk aangegeven kan worden over welke GIPOD inname men spreekt.

Mobiliteitsmaatregel

- Het is logisch en nuttig om een link te voorzien met het signalisatieplan, bijvoorbeeld naar Mobiliteitsmaatregel of één van de sub-entiteiten.
Antwoord: de mobiliteitsmaatregel hangt samen met signalisatie. Deze signalisatie wordt vergund in de signalisatievergunning. Het signalisatieplan kan opgevraagd worden via deze vergunning.

Groep 6

De groep begon met het voorbeeld in GIPOD te analyseren of alles past in het huidige model. Hierbij werden niet direct gebreken gevonden.

Vanuit de kant van het nutsbedrijf waren volgende elementen belangrijk: intekenen van een werk, een samenwerking (synergie) aanvragen die optioneel tot een project leidt (synergie) en aanduiden van bepaalde hinder.

Vanuit het lokaal bestuur kwam de opmerking dat een parkeerverbod zowel een verkeersmaatregel als een inname is. Volgens het model kan dit.

Antwoord: dit werd ook verder toegelicht bij de algemene opmerkingen hierboven.

Een suggestie werd gegeven om niet per inname meerdere innamezones te hebben.

Verder werden aandachtszones en corridors (voor bijvoorbeeld brandweer-routes) aangekaart als interessante data.

Antwoord: deze data lijkt ons voornamelijk intern en eerder gerelateerd met de vergunningen. Bijgevolg worden deze zones niet in dit model opgenomen.

Groep 7

De groep heeft voor een voorbeeld bekeken of alle gegevens die momenteel in GIPOD worden opgeslagen ook een plaats hebben in het nieuwe model. Hierbij kwamen volgende aandachtspunten naar boven:

- **Synergie-interessezone**

- de gebruiker kan deze zone instellen en krijgt een melding bij alle synergieaanvragen binnen deze zone. Momenteel wordt deze zone niet bijgehouden in het model. De vraag is of deze zone deel moet zijn van het model of applicatief kan worden bijgehouden. Antwoord: vooralsnog werd dit niet in het model opgenomen gezien dit ons eerder applicatief lijkt.
- **Werken**
 - is er nog extra informatie nodig voor synergieën dan wat er nu wordt bijgehouden. Voorbeelden zijn de aard van de werken (zoals rioleringswerken) of de diepte van de werken. Antwoord: eventueel ontbrekende datavelden kunnen later toegevoegd worden of verder uitgeklaard worden op de businesswerkgroep.
- **Inname**
 - zijn er nog andere tijdsintervallen nodig? Bijvoorbeeld geplande, vergunde en effectieve tijdsintervallen. Antwoord: dit werd reeds uitgelegd bij groep 3.
- **Mobiliteitsmaatregel**
 - er moet duidelijk bepaald worden wie de beheerder van een mobiliteitsmaatregel is. Is dit de aanvrager, de gemeente of de aannemer? Antwoord: In de praktijk kan de beheerder variëren van inname tot inname. Het model laat dit toe. Wie de beheerder is in een bepaalde situatie zal in het proces bepaald moeten worden.

Groep 8

Gebruikte voorbeelden:

- Besluit burgemeester 5/2018: inname openbaar domein door de firma Hardo bvba in de Nevelestraat vanaf nummer 9 tot nummer 40 te Nevele
- Uittreksel uit de notulen van het college van Burgemeester en schepenen van 23 april 2018

Volgende opmerkingen kwamen naar boven bij de bespreking:

- **Synergie**
 - De informatie rond wie de piloot is lijken we niet in het model te kunnen steken en is niet altijd hetzelfde als de beheerder bij een project. Antwoord: de piloot van een synergie lijkt ons degene die de synergie beheert, wat dus de beheerder is. Op dit moment werd dus geen attribuut 'piloot' toegevoegd. Indien deze nood tijdens de publieke review of de businesswerkgroepen toch naar boven zou komen, kan alsnog toegevoegd worden.
- **Inname**
 - Attribuut "status": bij een manifestatie kan dit enkel vergund of niet vergund zijn, maar bij nuts is dit niet concreet gepland, concreet gepland, in uitvoering en uitgevoerd. Antwoord: vergund/niet-vergund kan door de applicatie afgeleid worden via de vergunning. De inhoud van deze codelijst zal bekeken worden in de businesswerkgroep.
- **Mobiliteitshinder**
 - De informatie rond wie de verantwoordelijke is lijken we niet in het model te kunnen steken en is niet altijd hetzelfde als de beheerder. Antwoord: een

verantwoordelijke voor minder hinder kan mogelijk opgenomen worden als een contactpersoon met een bepaalde rol. Vooralsnog werd geen expliciet attribuut verantwoordelijke aan het model toegevoegd omdat er verwarring kan zijn met de beheerder. Indien dit toch nodig zou blijken in de businesswerkgroepen kan dit nog steeds toegevoegd worden.

- **Algemeen**

- Unieke referentiecode moet duidelijk zijn.
- (opmerking applicatie GIPOD) Voorstelling van de inname, mobiliteitshinder en mobiliteitsmaatregel zou moeten kunnen worden weergegeven op 1 kaart. Antwoord: als de zones worden bijgehouden kan de applicatie daar zelf kaarten van compileren. Visuele weergave valt dus onder de applicatie.

DEFINITIES VAN DE ENTITEITEN

Gedurende het workshop traject zijn verschillende iteraties van definities opgesteld voor de entiteiten in het datamodel. Hiervan wordt nog eens een overzicht gegeven:

Entiteit	Definitie
Synergie	Groepering van werkopdrachten van nutsmaatschappijen.
Project	Groepering van innames, hinders, mobiliteitsmaatregelen en projecten.
Samenwerkingsaanvraag	Verzoek tot samenwerking in een project.
Inname	Een tijdelijke activiteit die een bepaalde ruimte inneemt van het openbaar domein of privédomein met openbaar karakter.
Innamezone	Bepaalde zone die deel uitmaakt van een bepaalde inname voor een bepaalde periode
Werken	Een inname voor het aanleggen, verwijderen, uitbreiden, verplaatsen, vernieuwen, herstellen en/of onderhouden van het openbaar domein.
Verkeersmaatregel	Maatregel waarvan de aard, omvang en plaatsing zijn omschreven in de wegcode en uitvoeringsbesluiten.
Mobiliteitsmaatregel	Maatregel om de beweging en verplaatsing van de weggebruiker op het openbaar domein of privédomein met openbaar karakter te organiseren.
Sperperiode	
Innameverbod	Ontzegging van bepaalde activiteiten.
MobiliteitsHinder	Verstoring van de normale mobiliteit op het openbaar domein of privédomein met openbaar karakter.
RuimtelijkConflict	Overlap of dicht bijeen liggen van zones in tijd en ruimte.
Advies	Input van een partij die betrokken is bij het beslissingsproces.
OV-halte	Halte van het openbaar vervoer.
OV-route	Traject van het openbaar vervoer.
GIPODContactInfo	Contact info van een GIPOD gebruiker
Antwoord	Positief antwoord gegeven op een samenwerkingsaanvraag

VOLGENDE STAPPEN

In volgende stappen verwerken we eerst de feedback en opmerkingen die we binnen hebben gekregen van onze stakeholders. Als alle feedback gecapteerd en verwerkt is wordt een voorlopige kandidaat standaard opgesteld. Tijdens het schrijven van de kandidaat data standaard wordt gekeken naar al bestaande standaarden in andere landen, op europees niveau of van internationale organisatie waarin concepten en attributen die al bestaan en voorkomen in ons model worden gemapt en hergebruikt op ons model.

Deze kandidaat standaard wordt gepubliceerd op data.vlaanderen.be, simultaan wordt ook aan het stuurorgaan ICT & Datastandaarden de goedkeuring gevraagd voor het starten van de publieke reviewperiode.

De publieke reviewperiode ,die 6 maand duurt, geeft iedereen de kans feedback te geven op de kandidaat standaard. Tijdens de publieke reviewperiode zal de kandidaat standaard ook geïmplementeerd worden in verschillende tooling. Door die implementatie komen tekortkomingen of overbodige zaken snel aan het licht, ook hieruit zal veel feedback voorkomen. Feedback kan verstuurd worden naar els.bossier@kb.vlaanderen.be of op de Github pagina gezet worden:

<https://github.com/Informatievlaanderen/OSLO-Discussion/issues>

Na de publieke review komt de werkgroep nog eenmaal samen om de verschillende issues en opmerkingen, gecapteerd tijdens de publieke review, te bespreken en beslissingen te nemen. Na deze afsluitende werkgroep zal de standaard verwerkt en uitgeschreven worden waarna hij als standaard kan herkend worden door het Stuurorgaan ICT & Datastandaarden.

AFRONDING

Bij dit verslag wordt de inleidende presentatie gevoegd. De bedoeling is dat het huidige model en vocabularium verder worden geëvalueerd door de deelnemers. We moedigen hierbij aan dat medewerkers op de thuisbasis worden betrokken en dat we feedback mogen ontvangen.